

Oponent: Jiří Gemrot

Martin Kux si za téma své teoretické bakalářské práce vybral hudební obor, který zejména v 21. století díky doktorům Věře Šustíkové a Lubomírovi Poživilovi, velkému znalci hudby (který sice v práci zmíněn není, přesto v začátcích činnosti Společnosti Zdeňka Fibicha to byl on, kdo byl hybatelem myšlenky celé akce) , dal příležitost plejádě zejména mladých tvůrců, oživil zájem o tento hudební žánr a podnítil vznik řady skladeb, které žánr obohatily a posunuly dál svým neotřelým uchopením. Martin Kux však svou práci koncipoval širěji, aby dokázal, že i před uvedenou aktivitou obou zmíněných organizátorů koncertní melodram žil a vznikala pozoruhodná díla.

Práce Martina Kuxe je napsaná čtivě, bohatým jazykem, je vybavena jak řadou hudebních ukázek, tak patřičným seznamem použité literatury, čtenáře přesvědčí, že autor má o téma opravdový zájem a že se mu věnoval s náležitou pozorností a hlubokým ponorem. Příznivý dojem z vytříbení češtiny nezkaží ani detail, že na jednom místě je psáno „o violoncelle“ na jiném „o violoncellu“ a že ve slově quattro chybí druhé t. K případné polemice vedou v práci dle mého mínění tři maličkosti a jedna otázka závažnější a o nich tedy v dalších odstavcích mého posudku.

První maličkost je terminologická. Na straně 12 při rozboru díla Aloise Háby Martin Kux píše o paternu tří šestnáctin. Domnívám se, že tento termín vznikl a je spojen s minimalismem, o němž Alois Hába v době kompozice melodramu nemohl nic vědět. Srovnám-li hudební ukázkou na straně 12 s ukázkou na straně 11, napadne mě, že part violoncella na straně 12 je spíše invertovanou diminucí prvního, jakýsi zdvih tvořícího taktu violoncella na straně 11. Snad bych mluvil o motivku, nikoliv o paternu.

Na straně 28 je škoda, že hudební ukázka je oříznuta o klíče. To je pouze technický nedostatek, avšak na straně 30 autor píše o pětizvuku. S tím souhlasit nemohu, protože cis-gis-g-cis-g neobsahuje víc než tři různé tóny a jde tedy o úpravu trojzvuku.

A nyní tedy to, co mě nutí k vážnější úvaze. Jak chápat název práce ve vztahu k dílu Aloise Háby, který svůj melodram napsal na originální německý text? (ani uvedený český překlad neodpovídá předepsanému rytmickému členění, kam si lze naopak perfektně domyslet německý originál – neznám ho, ale napadá mě: Wir warten auf die Sekunde der Wahrheit...). Měla-li by práce stoprocentně odpovídat svému názvu, volil bych asi jinou skladbu k rozboru. Pokud je pro Martina Kuxe Hába natolik důležitý, aby v práci rozebírán byl, přejmenoval bych ji na Tvorba koncertního melodramu ve 2. polovině 20. a na počátku 21. století z děl českých autorů. Tam by se bez potíží cizojazyčné melodramy vešly. Otevřel by se tím ale jiný problém: Fibichův Štědrý den by nebyl prvním melodramem z pera českého autora. Nutno by bylo třeba zmínit velmi důležitou tvorbu Jiřího Antonína Bendy – jeho Ariadnu na Naxu a Medeu....

Přes uvedenou polemiku je pro mě práce Martina Kuxe velmi hodnotná. Navrhuji klasifikaci AB.

